

[Aksel Larsen.]

stillingtagen om, at de vil have en eller anden tilknytning, men det er ubestemt, hvad det bliver for en. Det deler jo på forhånd Norden op; og jeg tror, det havde været mere hensigtsmæssigt, om man, hvis man endelig ville stræbe efter at komme i fællesmarkedet, havde søgt at nå til en fælles nordisk optræden i denne sag. Der er her sagt så mange kønne og rigtige ord om, at når Norden står samlet, er den en stormagt, der kan få stor indflydelse; ja men man måtte da være klar over, at hvis det drejede sig om fællesmarkedet, ville man få bedre vilkår for de nordiske lande som helhed og for hvert enkelt nordisk land; hvis man optrådte samlet i stedet for at marchere delt og slås delt.

Men dette om Nordens store muligheder, som mange har talt om, det er jo så evindeligt rigtigt. De nordiske lande har vel ca. 0,6 pct. af jordens befolkning, de råder derimod over op imod 3 pct. af dens samlede nationaløkonomi, og de råder over 5 pct. af den samlede verdenshandel. Ja men det siger noget om, at hvis de lægger deres styrke sammen, så er det en helt anden faktor i internationale forhandlinger.

Der har været og der er megen berettiget utilfredshed i Danmark med de vilkår, vi har for samhandelen med Tyskland, og der gøres forsøg på at organisere en art privat boykotaktion over for tyske varer, der importeres til Danmark — jeg ved ikke, hvor stort resultat den giver. Men der har også været røster fremme om, at det måtte Danmark som sådant tage sig af, man måtte sætte Tyskland stolen for døren og sige: når I ikke vil købe vort økseked, så køber vi ikke jeres biler. Jeg vil tro, at et land som Danmark er for lille til at indlade sig i en sådan handelskrig med en stormagt; jeg vil tro, at hvert enkelt nordisk land er for lille til at indlade sig på den slags eksperimenter, men jeg vil tro, at hvis de nordiske lande lægger deres økonomiske styrke sammen, optræder i fællesskab ved handelspolitiske forhandlinger og andet; ja, så bliver resultaterne helt anderledes. Det så vi jo også ved Kennedyrunden; den gav virkelig så gode erfaringer og så gode resultater. Det er første gang, de nordiske lande har forsøgt dette, det gik udmærket, og det

er mig til dato uforståeligt, at de nordiske landes regeringer ikke i højere grad søger at anvende disse erfaringer og disse resultater og optræde lige så samlet i andre forhold.

Vi har jo, hvad angår nordisk samarbejde, egentlig tilstrækkeligt med undersøgelser og ekspertudredninger — tænk bare på de tykke bind, der kom i 1957 — og der findes egentlig materiale nok, som siger, at vor økonomi og vort erhvervsliv, vor produktion og vor udenrigshandel kan samordnes, når viljen er til stede; men der skal altså politisk vilje til, og det er den, det har skortet stærkt på. Vi er nået dertil, at der ikke eksisterer toldgrænser imellem de nordiske lande, og det er et kolossal stort fremskridt, det er vi glade for; men altså, vi kunne ikke klare det selv, det skulle tages med tang; det var EFTA, der skulle ordne det for os, og det er jo beskæmmende, at de nordiske lande ikke selv kunne have klaret det problem og klaret det noget før. Her er det givet, at der er specielle erhvervsinteresser i hvert enkelt nordisk land, der hæmmer; men det er jo også sådan, at der synes at være politiske divergenser om, hvorvidt man virkelig bør gøre noget.

Lad mig som eksempel nævne, at Sverige og Norge jo har en viddreven grad af selvforsyning med landbrugsprodukter, og nu sker der en udvikling i Sverige; men alligevel, man kan jo nok sige, at det ikke er noget godt bidrag til nordisk økonomisk samarbejde, at man har denne delvise afspærringspolitik. På den anden side: dansk industri er, hvis jeg skal regne med udtalelser fra Industrirådets ledende folk, fanatiske modstandere af tanken om nordisk toldunion eller blot en nordisk toldharmonisering for visse vigtige varer og viger ikke tilbage for at forkynde, at det vil omtrent betyde dansk industris endeligt, for den kan kun klare sig med absolut toldfri råvarer og halvfabrikata, når den skal kunne konkurrere. Jeg tror ikke, dette er rigtigt, og det glæder mig meget, at ministeren her i sin tale har affivet denne teori fra den danske industris side, idet han giver udtryk for, at man udmærket vel ved, at en toldtilpasning mellem de nordiske lande kan få sådanne vilkår, at den danske industri bevarer sin konkurrenceevne. Hid-